

Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО:
ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ,
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ,
ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

*Одеса
2026*

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

**Proceedings of the International Scientific and Practical
Conference**

5 June 2026

*Odesa
2026*

*Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ«ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)*

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, О. Катаррага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун-т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально-правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально-процесуальним, оперативнорозшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

© НУ «Одеська юридична академія», 2026

© Автори статей, 2026

*Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)*

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high-quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

© National University «Odesa Law Academy», 2026

© Authors of articles, 2026

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)**

**NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND
POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chişinău, Republic of Moldova)**

**ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)**

**МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;
Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;
Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;
Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент
Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

- Віктор ЦИТРЯК** – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

- Вікторія ГРИНЕВИЧ** – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Ірина ПИШНЕНКО** – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

- Лариса АРКУША** – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;
- Антоніна ЧЕРЕМНОВА** – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;
- Пьотр ПЕТКОВИЧ** – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;
- Валерій ШЕПІТЬКО** – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;
- Юлія ГРЕСЬ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

- Анна КОЛОДІНА** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;
- Олександра СТАУРСЬКА** – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».
- Олександр ЧЕРНОВ** – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ТІЩЕНКО Валерій, БЄЛІК Лариса.....	504
СЛІДЧА СИТУАЦІЯ ЯК ОСНОВА ТАКТИЧНИХ І СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ	
ТОРБАС Олександр.....	509
ДО ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	
ФЕДОРОВ Владислав.....	512
ОБСТАНОВКА ВЧИНЕННЯ РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД	
ФЕДОРЧУК Олександр.....	516
КОРЕЛЯЦІЙНІ ЗАЛЕЖНОСТІ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ТА ВПЛИВ ЇХ ПІЗНАННЯ НА ПРОЦЕС РОЗСЛІДУВАННЯ	
ХИЖНЯК Євген.....	521
СУТНІСТЬ КООРДИНАЦІЇ ТА ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З РІЗНИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ФАКТОМ ВЧИНЕННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ	
ЧИГРИНА Галина.....	526
КЛЮЧОВІ ФОРМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО СУПРОВОДУ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ	
ЧПКО Наталія.....	531
СУЧАСНЕ ШАХРАЙСТВО У СФЕРІ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ	
ЧЕРНИШ Юрій.....	536
ТИПОВІ СИТУАЦІЇ ПОДАЛЬШОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
ЧУМАК Сергій.....	539
ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ФОТОГРАФІЇ У ЗБИРАННІ ДОКАЗІВ	
ШЕРЕМЕТОВ Сергій.....	543
КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НДУСЕ ЯК СКЛАДОВА ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ У ВІЙСЬКОВІЙ СФЕРІ	
ШЕРШЕНЬКОВА Вікторія.....	555
ЗБІР ДОКАЗІВ СТОСОВНО ВІЙСЬКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	

ЯЦКЕВИЧ Руслан.....	559
СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ПРОТИДІЮ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ	

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.33588>

Чигрина Галина

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри правоохоронної діяльності
Державного податкового університету,
м. Ірпінь, Україна*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4546-0145>

e-mail: 05071961gl@gmail.com

КЛЮЧОВІ ФОРМИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО СУПРОВОДУ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

У тезах визначені та проаналізовані ключові форми криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності, які включають перехід від виключно паперових запитів до цифровізованих алгоритмів взаємодії, спільних слідчих груп та транскордонних систем автоматизованого обміну криміналістичними даними. Акцентовано увагу на тому, що впровадження світового досвіду криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності в Україні вимагає трансформації традиційного процесуального залучення криміналістів у гнучкі інструменти міжнародного та міжвідомчого співробітництва, передбачає належне законодавче забезпечення; сучасне технічне та технологічне оснащення правоохоронної діяльності; відповідне оновлення навчальних програм підготовки правоохоронців.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, криміналіст, криміналістичний супровід, взаємодія, співробітництво

Chyhryna Halyna

*Ph.D. in Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Law Enforcement Activity
State Tax University,
Irpın, Ukraine*

KEY FORMS OF FORENSIC SUPPORT OF LAW ENFORCEMENT ACTIVITIES: WORLD EXPERIENCE FOR UKRAINE

The theses identify and analyze key forms of forensic support for law enforcement activities, which include the transition from exclusively paper-based requests to digitalized interaction algorithms, joint investigation teams, and cross-border systems of automated forensic data exchange. It is emphasized that the implementation of world experience in forensic support for law enforcement activities in Ukraine requires the transformation of the traditional procedural involvement of forensic scientists into

flexible tools of international and interagency cooperation, provides for appropriate legislative support; modern technical and technological equipment for law enforcement activities; and appropriate updating of training programs for law enforcement officers.

Keywords: law enforcement activities, a criminalist, forensic support, interaction, cooperation

Криміналістичний супровід правоохоронної діяльності, як комплекс наукових, технічних та організаційних заходів, забезпечує фахове виявлення, фіксацію та дослідження фактичних даних, сприяючи розкриттю і розслідуванню кримінальних правопорушень у розумні строки, дозволяючи правоохоронним органам надавати суду беззаперечні, науково обґрунтовані докази.

Складовими криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності традиційно є: техніко–криміналістичне забезпечення (застосування спецтехніки, ДНК–аналізу, дактилоскопії та балістики на місці події та під час проведення інших процесуальних дій); тактичний супровід (розробка планів (схем) допитів, обшуків, відтворення обстановки вчиненого кримінального правопорушення); методичний супровід (створення алгоритмів, розробка методик розслідування конкретних видів кримінальних правопорушень (наприклад, кіберзлочинів, фактів (схем) ухилення від оподаткування, шахрайства з фінансовими ресурсами тощо); експертний супровід (проведення судових експертиз, залучення профільних спеціалістів–криміналістів тощо).

Вивчення сучасних сфер, форм і напрямків криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності дозволяє зробити висновки про те, що останнім часом, частіше за інші, в Україні використовуються: цифрова криміналістика (для пошуку доказів у смартфонах, хмарних сховищах та комп'ютерних мережах); аналіз ДНК (для ідентифікації особи за найменшими біологічними слідами, що наразі стало особливо актуальним у зв'язку з воєнними діями на території нашої держави) та участь криміналістів у проведенні процесуальних дій (з метою фахового та оперативного виявлення, фіксації та вилучення матеріальних слідів вчиненого злочину).

Ключовими міжнародними формами криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності, які доцільно запроваджувати і в Україні, можна вважати:

1. електронні запити та цифрові платформи криміналістичного аналізу

У країнах ЄС та США криміналістичний супровід правоохоронної діяльності (залучення криміналістів) відбувається через цифрові системи управління завданнями (Task Management Systems). Правоохоронці створюють цифровий ордер (клопотання, запит), який автоматично визначає найближчого вільного фахівця потрібного профілю (наприклад, експерта з оподаткування, крипто–транзакцій або розвідки на основі відкритих джерел (Open Source Intelligence – OSINT), який надає відповідну онлайн–консультацію чи письмовий висновок (звіт).

Значення для України цього досвіду – відхід від паперової бюрократії. Замість класичного письмового запиту (клопотання) впроваджується інтеграція модулів криміналістичного супроводу в єдину Інформаційно–комунікаційну систему правоохоронних органів, яка повинна існувати в державі. Це дозволить правоохоронцю (слідчому (детективу), співробітнику оперативного підрозділу) за кілька кліків викликати криміналіста відповідного профілю і одержувати необхідну фахову консультацію, за потреби – письмовий звіт (висновок).

2. залучення правоохоронцями криміналістів через інструменти Спільних слідчих груп (англ. – Joint Investigation Team – JIT)

У зв'язку з розслідуванням воєнних злочинів та діяльності організованих угруповань (транснаціональної, транскордонної злочинності, терористичних актів тощо), залучення правоохоронцями України іноземних криміналістів стало критичною потребою.

На підставі угод з Євроюстом та Міжнародним кримінальним судом (МКС) іноземні експерти–криміналісти залучаються до роботи безпосередньо під час проведення процесуальних дій (огляду місця події, обшуку тощо).

Значення для України цієї форми криміналістичного супроводу у військовий час є особливо актуальним. Форма заяви, в межах кримінального провадження, трансформувалася у міжнародний запит (клопотання) про надання правової допомоги або тристоронні меморандуми. Іноземні криміналісти привозять власні ДНК–лабораторії та 3D–сканери для фіксації руйнувань, інтегруючи свої звіти безпосередньо у кримінальні провадження (наприклад: системи ANDE Rapid DNA (зокрема модель ANDE 6C) – це портативні повністю автоматизовані ДНК–лабораторії для ідентифікації людини за 90–105 хвилин. Вони дозволяють отримувати точні результати (ДНК–профілі) без спеціальних наукових знань у польових умовах або на місці події).

3. аутсорсинг та залучення недержавних («приватних») криміналістів

Сучасні кіберзлочини та фінансові шахрайства (махінації) потребують специфічних знань, яких часто немає у штатних експертів–криміналістів правоохоронного органу.

Вдалим прикладом міжнародного досвіду є модель Forensic Science Providers (Велика Британія, США), коли правоохоронці можуть залучати акредитовані приватні лабораторії або незалежних сертифікованих криміналістів.

Зазначена форма криміналістичного супроводу може мати практичне значення також і для правоохоронної діяльності України. Так, чинний Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) дозволяє залучати спеціалістів на договірній основі стороною захисту чи обвинувачення. Сучасною підставою для такого криміналістичного супроводу може бути цивільно–правова угода (контракт) про надання експертних/консультаційних послуг у поєднанні з процесуальним залученням спеціаліста за постановою слідчого (прокурора, детектива – стаття 110 КПК України (Процесуальні

рішення)). (Наприклад: такий підхід може бути актуальним при виявленні та розслідуванні правоохоронцями кіберінцидентів за участю «білих хакерів», як спеціалістів. (Білі хакери (або етичні хакери) – це фахівці з кібербезпеки, які використовують свої навички для злому комп'ютерних систем, мереж і додатків з дозволу їхніх власників. Їхня головна мета – виявити вразливості до того, як ними скористаються зловмисники («чорні хакери»), і допомогти компаніям посилити захист. Знання і навички «білих хакерів» правоохоронці можуть використовувати у протидії злочинності, як альтернативу криміналістичним знанням).

4. непроцесуальні (консультаційні) форми криміналістичного супроводу через відеозв'язок

Дистанційне залучення до правоохоронної діяльності криміналістів зменшує витрати часу та коштів.

Як показує міжнародний досвід, використання захищених каналів зв'язку для отримання оперативних «онлайн–консультацій» криміналіста під час проведення процесуальної дії (огляду місця події, обшуку тощо) в режимі реального часу значно скорочує строки досудового розслідування та посилює у рази можливості правоохоронців щодо виявлення, фіксації та вилучення речових слідів вчиненого правопорушення.

Українські правоохоронці успішно можуть запроваджувати «онлайн–консультації» криміналістів, оформлюючи їх у формі доручення на проведення дистанційної консультації (через системи відеоконференцзв'язку). При цьому криміналіст, перебуваючи у головній лабораторії, координує дії слідчого (детектива) на периферії через боді–камеру.

Враховуючи викладене, можна зробити наступні висновки:

криміналістичний супровід правоохоронної діяльності значно підсилює можливості правоохоронців у протидії злочинності;

– перспективним завданням є створення Єдиної державної інформаційно–комунікаційної системи та розробка уніфікованого електронного бланка заяви (запиту, клопотання) на криміналістичний супровід правоохоронної діяльності, де чітко розмежовуватимуться завдання для криміналіста: відбір біологічних зразків, фіксація цифрових доказів, кримінальний аналіз зав'язків тощо;

– залучення українських правоохоронних органів до баз даних системи Prüm, яка діє з 2005 року. Хоча мережа (система) Prüm діє насамперед у межах Європейського Союзу, через механізми співпраці до неї можуть залучатися правоохоронні органи з інших країн (зокрема України) або міжнародні організації на кшталт Interpol, що займаються питаннями розслідування кримінальних правопорушень. Це сприятиме повноцінному автоматизованому використанню іноземного криміналістичного досвіду, забезпечить фаховий криміналістичний супровід вітчизняної правоохоронної діяльності, дозволить оперативно протидіяти транскордонній злочинності та тероризму шляхом надсилення електронних запитів з метою визначення результату у режимі «hit/no–hit»

(«збіг/відсутність збігу») (автоматичний збіг) за профілями ДНК, відбитками пальців та даними реєстрації транспортних засобів країн ЄС.

Таким чином, вивчення міжнародного досвіду показало, що сучасні форми криміналістичного супроводу правоохоронної діяльності передбачають перехід від виключно паперових запитів до цифровізованих алгоритмів взаємодії, спільних слідчих груп (англ. – Joint Investigation Team – JIT) та транскордонних систем автоматизованого обміну криміналістичними даними. Але впровадження цього досвіду в Україні не можливе без трансформації традиційного процесуального залучення експертів–криміналістів (спеціалістів) у гнучкі інструменти міжнародного та міжвідомчого співробітництва.